

De Waarheidsvriend

Wekelijkse uitgave van de Gereformeerde Bond

22
2026

28 mei

Bijlage

Informatie voor de jaarvergadering 2026

Jaarverslag

*Overzicht over de periode van 1 mei 2025
tot en met 31 december 2025 | p. 2*

Geldstromen in 2025

*Balans en
exploitatieoverzicht | p. 12*

Jaarverslag

over de periode van 1 mei 2025 tot en met 31 december 2025

Dit jaarverslag beslaat een overgangperiode van 1 mei 2025 tot en met 31 december 2025. In deze periode wordt verslag gedaan van de activiteiten die zijn georganiseerd door de medewerkers en het hoofdbestuur van de Gereformeerde Bond, evenals van de activiteiten waarbij het bestuur betrokken was. Met deze verkorte verslagperiode wordt de rapportage in overeenstemming gebracht met de statuten (art. 11.1.b), die uitgaan van het kalenderjaar. Hierdoor sluit het jaarverslag voortaan aan bij het financiële verslag van de penningmeester.

Tekst: A. Zwerus

Vereniging

1. Hoofdbestuur

Ds. M.K. de Wilde

Het hoofdbestuur vergaderde in deze periode zes keer in Nieuwerkerk aan den IJssel. Het dagelijks bestuur vergaderde zeven keer in Voorthuizen. De huidige bestuursleden zijn: ds. J.A.W. Verhoeven (voorzitter), ds. M.K. de Wilde (tweede voorzitter), mr. drs. L.P. de Wit (penningmeester), A. Zwerus (secretaris), ds. J.C. Breugem, ds. J.J. ten Brinke (tweede voorzitter tot 10-12-25), mw. mr. M.C. Goudriaan, ds. J. Muller, ds. P. Nobel, ds. J.C. Schuurman, ds. J.W. Verboom, prof. dr. M.J. de Vries en ds. W.J. Westland. Dr. R.W. de Koeijer is per 1 september benoemd tot studiesecretaris en daarmee is zijn bestuurslidmaatschap beëindigd. Ds. J.J. ten Brinke heeft aangegeven zijn functie als tweede voorzitter te willen neerleggen. Ds. M.K. de Wilde is door het bestuur op 10 december benoemd als tweede voorzitter.

Kernthema's

Het bestuur neemt zich voor om met regelmaat stil te staan bij een aantal kernthema's: 1. het ambt, 2. de Heilige Schrift, 3. de gemeente, 4. de prediking en de liturgie, 5. de kerk, 6. de belijdenis en 7. het christelijk onderwijs. Door deze onderwerpen periodiek te agenderen, blijft het bestuur op de hoogte van de ontwikkelingen die zich op deze terreinen voordoen en kan het deze thema's met aandacht bestuderen.

Psalmen en formulieren

Regelmatig krijgen wij de vraag of de Gereformeerde

Bond kan meedenken over de keuze van psalmberijming en de hertaling van de formulieren. Wat psalmberijming betreft: met belangstelling volgt het bestuur de ontwikkelingen rondom de psalmberijming van het Interkerkelijk Kenniscentrum (IKC), onderdeel van 'Zingen uit de Bron', een project dat de Psalmen dicht bij de jeugd wil houden. Wat de formulieren betreft: deze bieden een vaste liturgische structuur voor belangrijke momenten in het geloofsleven, zoals doop, avondmaal en huwelijk. Als bestuur zien wij het belang van begrijpelijke psalmberijmingen en formulieren en onderhouden wij hierover het gesprek met de verantwoordelijken.

Jaarthema

In 2025 stond binnen de Gereformeerde Bond het jaarthema 'Kerk. Thuis bij God' centraal. Het thema benadrukte de kerk als gemeenschap van God, lichaam van Christus en tempel van de Heilige Geest. Doel was om bewustwording te creëren over de betekenis van de kerk en betrokkenheid binnen de gemeente te versterken. Tijdens bijeenkomsten en publicaties werd besproken wat het betekent om als gemeente werkelijk thuis bij God te zijn en hoe dit zichtbaar wordt in het dagelijks kerkelijk leven. Het jaarthema voor 2026 is 'Geroepen in kerk en wereld', waarbij het accent ligt op de persoonlijke roeping voor de dienst van Gods Koninkrijk.

Organisatie

Met dankbaarheid kunnen we melden dat de vacatures van hoofdredacteur en studiesecretaris zijn ingevuld. R.H. Molenaar MA is aangetreden als hoofdredacteur en heeft de algehele leiding van de Gereformeerde Bond op zich genomen, en dr. R.W. de Koeijer is gestart als studiesecretaris. Het pand waarin ons kantoor in Voorthuizen is gehuisvest, is onverwachts verwisseld van eigenaar en hij heeft plannen om het pand te verbouwen tot appartementen. Hoewel het contract nog een aantal jaar loopt, hebben we besloten om een schadeloosstelling te accepteren als we het pand voortijdig verlaten. We hebben een nieuwe locatie gevonden in Ede op het Horapark. Medio juli 2026 hopen we dit pand te betrekken.

2. Medewerkers

De Gereformeerde Bond heeft de volgende (part-time) medewerkers in dienst:

- M. Hovius-van den Berg (secretaresse)
- Dr. R.W. de Koeijer (studiesecretaris per 1-9-25)
- W.H.C. Loedeman (bureausecretaris)
- R.H. Molenaar MA (hoofdredacteur van *De Waarheidsvriend* per 1-7-25)
- L. Seesing (redacteur van *De Waarheidsvriend* per 8-9-25)
- N. van Vliet (administratief medewerker)

Na het vertrek van de toenmalig hoofdredacteur, dr. H. Dijkgraaf, hebben drs. B.C.Ph. van der Waal-Goudriaan en H. Boele de taken van (interim-) hoofdredacteur en redacteur waargenomen, tot de indiensttreding van R.H. Molenaar. Dankzij hun inzet kon *De Waarheidsvriend* ononderbroken blijven verschijnen. Het bestuur spreekt hiervoor zijn grote waardering uit.

G. Renden heeft vanwege zijn pensioengerechtigde leeftijd zijn werkzaamheden als administrateur beëindigd. We danken Goos voor zijn inzet en zijn grote loyaliteit.

Op 27 september namen we op een bijzondere wijze afscheid van de algemeen secretaris drs. P.J.

Vergunst, die 25 jaar zijn inzet en betrokkenheid aan de organisatie heeft gegeven. In de Grote Kerk te Apeldoorn werd in het bijzijn van familie, vrienden, collega's en vertegenwoordigers van verschillende gemeenten en organisaties stilgestaan bij de vele jaren van toewijding, deskundigheid en hartelijke samenwerking. Als blijk van waardering voor zijn jarenlange verdiensten werd Vergunst benoemd tot ridder in de Orde van Oranje-Nassau.

Het bestuur spreekt zijn waardering uit voor de inzet van het actieve personeel van de Gereformeerde Bond, dat flexibel met alle wisselingen is omgegaan.

3. Leden, afdelingen en gemeenten

Overlijden erelid dr. W. Verboom

Op 7 juli 2025 overleed dr. W. Verboom op 83-jarige leeftijd. Hij was erelid en jarenlang nauw betrokken bij de Gereformeerde Bond in diverse functies. Met dankbaarheid wordt zijn grote betekenis voor de kerk en de Gereformeerde Bond herdacht.

Leden

Per 31 december stond het ledental van de Gereformeerde Bond op 7267. We zijn dankbaar voor de brede steun van onze leden, maar het blijft een uitdaging om ook de jongere generatie te motiveren zich aan te sluiten bij onze missie.

Adressen predikanten, proponenten en afdelingen

Al enkele jaren staan de adressen van predikanten op de website vermeld. Inmiddels zijn daar de adressen van proponenten en afdelingen aan toegevoegd. Onder het tabblad 'Over de Gereformeerde

Bond' kunt u alle actuele informatie vinden. Een verzoek aan u allen is om deze informatie actueel te houden en onjuiste vermeldingen aan ons door te geven.

Afdelingen

Op dit moment zijn er 37 lokale en regionale afdelingen van de Gereformeerde Bond actief. Deze afdelingen organiseren bijeenkomsten en andere activiteiten in hun eigen regio, waardoor leden dicht bij huis betrokken kunnen zijn bij de missie en het werk van de Gereformeerde Bond.

Het bestuur ziet het belang van een sterke lokale aanwezigheid en moedigt daarom aan om nieuwe afdelingen te starten in gebieden waar nog geen vertegenwoordiging is. Door meer afdelingen op te zetten, kunnen meer leden betrokken raken, kan de onderlinge verbondenheid binnen de vereniging worden versterkt en kunnen initiatieven op lokaal niveau verder worden uitgebouwd. Het blijft een belangrijke uitdaging en kans om het netwerk van de Gereformeerde Bond te vergroten.

Jaarvergadering

Op 22 mei vond de 119^e jaarvergadering van de Gereformeerde Bond plaats in De Aker te Putten. De bijeenkomst was goed bezocht; de zaal was 's middags volledig bezet. Traditiegetrouw werd de vergadering geopend door de voorzitter, ds. J.A.W. Verhoeven, met gebed, zingen en een Bijbellezing. In zijn openingswoord sprak de voorzitter over het thema 'Leven door de Geest', naar aanleiding van Johannes 14:15-17.

Tijdens de jaarvergadering werden bestuursverkiezingen gehouden. Drie aftredende bestuursleden, ds. J.J. ten Brinke, prof. dr. M.J. de Vries en mr. ds. L.P. de Wit, werden herkozen. Voor de vacature van mr. P.C. Knook werd mw. mr. M.C. Goudriaan bij acclamatie gekozen. Zij is daarmee het eerste vrouwelijke bestuurslid van het hoofdbestuur. Broeder Knook werd bedankt voor zijn inzet voor de vereniging. In een bijzonder moment tijdens de vergadering werd P.J. Vergunst benoemd tot erelid, als erkenning voor zijn jarenlange inzet in de organisatie.

De inleiding door ds. M.K. de Wilde verbond het jaarthema 'Kerk. Thuis bij God' met de betrokkenheid van de Vader, Zoon en Heilige Geest op de kerk.

Steunfonds gemeenten

In het afgelopen jaar heeft de commissie Steunfonds verschillende gemeenten bezocht, waarbij diverse actuele thema's zijn besproken. Naast het behoud van predikantsplaatsen kwamen onderwerpen aan de orde zoals de hoge lasten op kerkgebouwen, een tekort aan beschikbare fte's, beperkte inkomsten van kleinere gemeenten en het ontbreken van voldoende regionaal overleg. De commissie benadrukt

Ds. J.A.W. Verhoeven

Ds. J.C. Schuurman

dat versterkte samenwerking essentieel is voor een betere invulling van de predikantsplaatsen. Momenteel bestaat de commissie uit ds. J.C. Schuurman (voorzitter), G. Oosterwijk (secretaris), J. Gelderblom, C.Th. Hovius en H. Veldhuis.

Publicaties

4. Websites

De Gereformeerde Bond onderhoudt vier websites:

1. Gereformeerdebond.nl – Deze site biedt toegang tot een uitgebreide database met informatie over predikanten en uiteenlopende theologische onderwerpen, zoals Israël, doop en avondmaal, geloofsleer en ambt. Ook is hier een overzicht te vinden van de publicaties uit de Artios-reeks.
2. Dewaarheidsvriend.nl – Bezoekers kunnen zich hier aanmelden als abonnee en de digitale editie van *De Waarheidsvriend* lezen.
3. Theologiareformata.nl – Een platform voor verdieping en studie, met theologische artikelen en bronnen.
4. Cornelisgraaflandcentrum.nl – Informatie over het Cornelis Graafland Centrum, dat zich richt op theologische vorming en bezinning.

Via deze websites kunnen bezoekers niet alleen informatie raadplegen, maar ook actief bijdragen aan de missie van de Gereformeerde Bond, bijvoorbeeld door middel van donaties of het volgen van activiteiten.

5. De Waarheidsvriend

Papieren editie en website

De Waarheidsvriend is de wekelijkse publicatie van de Gereformeerde Bond en vormt een belangrijke bron van geestelijke verdieping, kerkelijk nieuws en maatschappelijke reflectie. Het blad verscheen met rubrieken over actuele thema's, interviews, pastorale artikelen en opiniestukken.

De verkoop van advertentieruimte wordt verzorgd door G. Verweij, en de opmaak van de papieren editie van het blad wordt verzorgd door BladenMakers in Ermelo, terwijl Vellendrukkerij BDU bv te Werkendam verantwoordelijk is voor het drukwerk. Waar mogelijk wordt de bezorging uitgevoerd door Erdee Distributie te Apeldoorn. Adressen die buiten deze bezorgservice vallen, worden door PostNL afgehandeld. De redactie brengt thema's onder de aandacht via de website en social media (LinkedIn). Daarnaast wordt *De Waarheidsvriend* digitaal aangeboden op de website van de Gereformeerde Bond en via de app Digibron Actueel, waarbij alle nummers een halfjaar na verschijning vrij toegankelijk zijn in de online archieven.

Een gesproken editie is beschikbaar via de Christelijke Bibliotheek voor Blinden en Slechtzienden, zodat ook visueel beperkte lezers kunnen meelezen.

Themabrochures

Deze periode zijn er weer drie brochures uitgebracht. Brochure 44, Pastoraal omzien naar jongeren, behandelde de vraag hoe gemeenten jongeren kunnen betrekken en toerusten. Brochure 45, Communicatie in het huwelijk, ging in op de Bijbelse rijkdom en de uitdagingen van het huwelijk. Brochure 46, Militair in de modder, belichtte de christelijke roeping en ethiek rondom militair dienstnemen in een tijd van geopolitieke spanning.

Abonnees

Op 31 december had *De Waarheidsvriend* 8038 abonnees. Het hoofdbestuur zet zich in om het blad voor iedereen toegankelijk te houden. Daarom wordt gestreefd naar een zeer lage abonnementsprijs, zodat zo veel mogelijk mensen kunnen genieten van een inspirerend blad vol geloofstoerusting en kerkelijke actualiteit.

Redactie

De redactie van *De Waarheidsvriend* bestaat uit ds. C.H. Hogendoorn, dr. G. Leertouwer, R.H. Molenaar MA (hoofdredacteur), ds. J.A.W. Verhoeven en L. Seesing.

6. Theologia Reformata

Inhoud

Theologia Reformata is een Nederlandstalig, wetenschappelijk tijdschrift dat zich richt op gereformeerde theologie en neemt zo een unieke positie in. Het verschijnt viermaal per jaar en heeft momenteel 639 abonnees. Elk nummer bevat wetenschappelijke artikelen, een meditatie en bijdragen over actuele ontwikkelingen in kerk en theologie, aangevuld met een focusartikel over belangrijke publicaties.

In jaargang 68 kwamen verschillende thematische onderwerpen aan bod: nummer 1/68 behandelde het pinksterleven in de prediking van G. Boer (1913-1973); nummer 2/68 richtte zich op gereformeerde theologie en klimaat; nummer 3/68 verkende profetie, geluk en theologie; en nummer 4/68 ging over Augustinus, ethiek en pastorale theologie.

Alle artikelen zijn één jaar na publicatie vrij toegankelijk via de digitale omgeving van de University of Groningen Press, waar ook eerdere jaargangen geheel of gedeeltelijk te raadplegen zijn. Nadere informatie is beschikbaar via de website van de Gereformeerde Bond.

Redactie

De redactie van *Theologia Reformata* wordt gevormd door theologen uit verschillende kerkelijke kringen, namelijk:

Protestantse Kerk in Nederland: prof. dr. H. van den Belt, prof. dr. G. van den Brink, dr. A.J. Kunz, prof. dr. W.H.Th. Moehn, dr. T.T.J. Pleizier;

Christelijke Gereformeerde Kerken: prof. dr. M.J.

Kater, prof. dr. H.G.L. Peels;
Nederlandse Gereformeerde Kerken: prof. dr. M.G.P.
Klinker-de Klerck, drs. R.W.N. Kuil en dr. R.T. te
Velde;
Hersteld Hervormde Kerk: prof. dr. W. van Vlastuin.
De redactiesecretaris: dr. R.P. de Graaf.

7. Artios-reeks

Boekenserie

In de Artios-reeks komen boekjes uit die bedoeld zijn om gemeentelieden en kerkenraden toe te rusten vanuit de Bijbel.

Recente uitgaven in deze serie:

Leven en sterven in het licht van de eeuwigheid, door P.J. Vergunst (red.)

Wees dan navolgers, door ds. A.J. Mensink, ds. J.A.W. Verhoeven en P.J. Vergunst (red.)

Diep geraakt. Emoties in de Psalmen, door dr. H. van den Belt

Bijbelstudieboekjes

In het afgelopen jaar verscheen:

Een nieuwe schepping. Bijbelstudies over het Evangelie naar Mattheüs, door ds. A. Langeweg

Herdrukken

In herdruk verschenen:

Koning, bidder, bouwer. Bijbelstudies over Salomo (ds. C. Boele) – vijfde druk

Leven met verlies (M.A. Buitink-Heijblom) – tweede druk

Goudaders (dr. H. van den Belt) – vierde druk

Uw dienaar luistert. Bijbelstudies uit 1 Samuel (ds. W.J. Westland) – zevende druk

Drama, spanning en vernieuwing. Bijbelstudies uit Nehemia (ds. J.W. Verboom) – vijfde druk

Leven bij de dag. Bijbelstudies uit Joël en Habakuk (ds. J.J. ten Brinke) – achtste druk

Redactie

De redactie wordt gevormd door ds. J.J. ten Brinke, ds. P. Nobel, dr. R.W. de Koeijer en R.H. Molenaar.

8. Herziene Statenvertaling

De Stichting Herziene Statenvertaling werkt, in opdracht van het hoofdbestuur, voortdurend aan een betrouwbare en goed verstaanbare Bijbelvertaling en zet zich in voor de verspreiding ervan. Deze vertaling wordt binnen gemeenten breed gebruikt en gewaardeerd als een betrouwbare en nauwkeurige vertaling dicht bij de oorspronkelijke tekst. Regelmatig vindt overleg plaats tussen het stichtingsbestuur en het hoofdbestuur om dit doel te bewaken. Het stichtingsbestuur bestaat uit: drs. G. Bergacker (secretaris), ds. W.J.C. van Blijderveen, ds. L.A. den Butter, A.C. Kronenburg (penningmeester), dr. H. de Waard, ds. W.J. Westland (voorzitter) en ds. M.K. de Wilde.

Kerk

9. Protestantse Kerk in Nederland

Scriba

Op 26 oktober vond de officiële verbintenisdienst plaats waarin dr. C.M.A. van Ekris als scriba van de Protestantse Kerk in Nederland verbonden werd. De dienst werd gehouden in de Laurenskerk te Rotterdam en bijgewoond door onder andere de voorzitter van de Gereformeerde Bond. Van Ekris, eerder werkzaam bij de IZB en eerder ook Theoloog der Nederlanden, volgt dr. R. de Reuver op.

Synode

De synodevergadering van 14 en 15 november stond in het teken van herstel van vertrouwen, zorg voor slachtoffers en vernieuwing binnen de kerk. Het eerdere besluit over financiële afdrachten werd, na vele bezwaren, herroepen. Samen met de gemeenten wordt gewerkt aan een nieuw model. Er was aandacht voor spanningen binnen gemeenten, waarbij jaarlijks circa tien predikanten losgemaakt worden. De synode benadrukte het belang van vroegtijdige signalering en de rol van classispredikanten. Het slachtofferbeleid rond grensoverschrijdend gedrag wordt verder uitgewerkt, met nadruk op professionele ondersteuning. Daarnaast werd gewerkt aan de invoering van drie beroepsprofielen in de kerkorde en sprak de synode over de wijze waarop de kerk zich kan uitspreken over actuele maatschappelijke thema's.

Theologisch onderwijs

10. Commissie Theologie

De Commissie Theologie ziet toe op de beschikbaarheid van voldoende academische, confessionele en geestelijke opleidingsmogelijkheden in Nederland voor jonge mensen die zich voorbereiden op een taak in Gods Koninkrijk, met name als predikant. De commissie onderhoudt contacten met onderwijsinstellingen, volgt relevante ontwikkelingen, begeleidt hoogleraren en aio's waar nodig en adviseert het hoofdbestuur over beleidsvraagstukken. Op dit moment bestaat de commissie uit prof. dr. H. van den Belt, ds. A. van Lingen, prof. dr. M.J. Paul en ds. W.J. Westland (voorzitter).

11. Cornelis Graafland Centrum

Het Cornelis Graafland Centrum, opgericht in 2019 aan de Vrije Universiteit Amsterdam, is het theologische label van de Gereformeerde Bond voor academisch onderzoek en toerusting. Het centrum is vernoemd naar prof. dr. Cornelis Graafland (1928-2004), predikant en hoogleraar, die de verbinding zocht tussen gereformeerde theologie, prediking en pastoraat. In 2025 droeg prof. dr. H. van den Belt zijn directietaken over; het hoofdbestuur spreekt waardering uit voor zijn jarenlange inzet. Het CGC richt zich op de academische vorming en

Prof. dr. H. van den Belt

toerusting van theologiestudenten en predikanten in de hervormd-gereformeerde traditie en fungeert als platform voor onderzoek en discussie. Onder leiding van de studiesecretaris, dr. R.W. de Koeijer, en met coördinatie door dr. P. Veerman voor de verbinding met de VU, onderhoudt het centrum contacten met PThU, VU, TUA, CHE en andere theologische instellingen.

Belangrijke activiteiten zijn:

- Project 'Preken als Bron' en promotieonderzoek door hervormd-gereformeerde promovendi
- Publicaties in *Theologia Reformata*, Artios-reeks en *De Waarheidsvriend*
- Colleges in homiletiek, Bijbelse theologie, dogmatiek en praktische theologie
- Studieweek/-dag en nascholingscursussen voor predikanten

Promovendi

Naast het lopende onderzoek van ds. H.B. (Bernhard) van der Knijff (aan de Vrije Universiteit) is in 2025 het project 'Preken als Bron' verder versterkt met twee nieuwe promovendi in samenwerking met de Theologische Universiteit Apeldoorn:

- Ds. G.M. (Thijs) van Meijeren onderzoekt de prediking van Alfred de Quervain en de invloed daarvan op diens houding tegenover het nazisme.
- Prop. M.D.J. (Mathieu) van Spronsen richt zich op de plaats van eis en belofte in doopprediking.

Beiden zijn voor hun promotietraject vrijgesteld, respectievelijk één en twee dagen per week, met prof. dr. M.J. Kater als promotor en dr. P. Veerman als projectleider en begeleider. Het onderzoek verdiept het inzicht in de manier waarop predikanten geestelijke leiding kunnen geven, ook in tijden van crisis en oorlog.

De Gereformeerde Bond is medefinancier van deze projecten.

12. Hoogleraren en docenten

PThU Utrecht

Tijdens de vergadering van de generale synode op 10 april benoemde de synode prof. dr. W.H.Th. Moehn tot persoonlijk hoogleraar Geschiedenis van het gereformeerd protestantisme aan de Protestantse Theologische Universiteit. Een persoonlijk hoogleraarschap betekent dat de aanstelling eindigt op de dag dat hij zijn AOW-gerechtigde leeftijd hoopt te bereiken. De benoeming is ingegaan op 1 mei. Tot het einde van het jaar heeft hij het hoogleraarschap gecombineerd met zijn predikantschap in Hilversum. Vanaf 1 januari 2026 is hij fulltime werkzaam aan de PThU. De uitbreiding van zijn aanstelling brengt met zich mee dat hij ook betrokken wordt bij het onderwijs in de joint-bachelor aan de Rijksuniversiteit

Groningen. Hij maakt deel uit van een team collega's dat jaarlijks een internationale studieweek organiseert voor studenten van de PThU, de TUU en de theologische faculteiten te Debrecen en Cluj/Napoca (Erasmusprogramma). Tevens is hij lid geworden van de Onderwijscommissie Bachelor en de Toelatingscommissie van de Graduate School (verantwoordelijk voor de beoordeling van voorstellen om toegelaten te worden tot de promotiestudie).

PThU Groningen

Dr. T.T.J. Plezier, docent Homiletiek en Pastoraat aan de PThU in Groningen, heeft in de afgelopen vier jaar de maatschappelijke betekenis van kerkelijke zielzorg onderzocht. In nummer 25 van *De Waarheidsvriend* heeft hij daarover geschreven. De Gereformeerde Bond ondersteunde dit vierjarige onderzoeksproject.

Vrije Universiteit Amsterdam

Dr. P. Veerman is voor 0,5 fte werkzaam als docent aan de School of Religion and Theology van de Vrije Universiteit Amsterdam. Deze aanstelling wordt voor tachtig procent gefinancierd door de Gereformeerde Bond. Hij verzorgt onderwijs in de Praktische Theologie en geeft daarnaast het vak 'Encyclopedie van de theologie', dat eerstejaarsstudenten een brede introductie biedt in de belangrijkste theologische disciplines. Vanuit zijn pastorale ervaring en vertrouwdheid met het gereformeerd belijden bereidt hij studenten voor op het ambt van predikant of een andere plaats in Gods Koninkrijk. Naast zijn bachelortaken verzorgt dr. Veerman enkele mastervakken over gereformeerde theologie. Zijn onderzoek is opgenomen in het onderzoeksprogramma 'Preken als Bron', waarvan hij de projectleider is. Hij richt zich op catechetische preken over de tweede bede van het Onze Vader. Naast zijn aanstelling aan de VU is dr. Veerman voor 0,5 fte onderzoeker en docent Praktische Theologie aan de Theologische Universiteit Apeldoorn. Op 15 mei bespraken prof. dr. H. van den Belt en P.J. Vergunst als leden van de begeleidingscommissie zijn werkzaamheden.

ETF Leuven

Ter gelegenheid van zijn zeventigste verjaardag en zijn emeritaat als hoogleraar Oude Testament aan de ETF, werd voor prof. dr. M.J. Paul, die zich gedurende veertig jaar breed heeft ingezet voor de Gereformeerde Bond, op 4 juni een symposium georganiseerd in Leuven. Het thema van de studiedag was 'De verhouding tussen Oude Testament en Nieuwe Testament', met bijdragen van diverse sprekers.

De dag werd afgesloten met zijn emeritaatscollege over Jeremia 31:33 en de betekenis van het nieuwe verbond.

Ds. H.B. van der Knijff

13. Studenten

Studieweek

De studieweek voor (aanstaande) theologiestudenten vond van 25 t/m 28 augustus plaats in Mennorode, met als thema 'Verbond. Raamwerk van Gods heil'. Ongeveer vijftig studenten namen deel, onder leiding van ds. S.A. Doolaard en zijn echtgenote.

Tijdens de week waren er diverse lezingen en bijdragen:

- P.J. Vergunst – theologiehistorische lezing over de Gereformeerde Bond en het verbond
- prof. dr. A. Versluis – oudtestamentische lezing
- ds. J.C. Breugem – het verbond in het Nieuwe Testament (met nadruk op het nieuwe verbond)
- Wycliffe Bijbelvertalers – presentatie over Bijbelvertaling en zending
- ds. M. Kroneman – roeping en ambt (voor eerstejaars)
- prof. dr. W.H.Th. Moehn – de plaats van het verbond in het gereformeerd protestantisme
- prof. dr. H. van den Belt – verhouding tussen verbond en verkiezing, en verbond en doop
- dr. P. Veerman – betekenis van de gemeente als verbondsgemeente voor de prediking
- drs. L. Snoek – betekenis van de doop en doopcatechese (praktisch-theologisch)
- dr. D. Wolters & dr. A.A.A. Prosman – missionair gemeente-zijn als verbondsvolk
- P.J. Vergunst – afsluitende bemoediging vanuit Nehemia 2

Daarnaast waren er onder andere een gesprek met het hoofdbestuur en een Bijbelstudie.

Late roepingen

Op woensdag 11 juni vond in Woudenberg een bijeenkomst plaats voor de groep 'Late roepingen'. Zestien studenten waren samen met hun echtgenoten aanwezig, een duidelijk hogere opkomst dan in eerdere jaren. Ds. J.J. ten Brinke sprak over 'Gods roeping en onze gehoorzaamheid', met aandacht voor de balans tussen roeping tot het ambt en verantwoordelijkheid binnen het gezin. Ds. G.J. Anker en zijn echtgenote deelden hun ervaringen met de overgang naar de pastorie op latere leeftijd, waarbij veel praktische vragen aan bod kwamen. Aan het begin van de avond sprak drs. M.A. Buitink-Heijblom over pastorale zorg in situaties van gebrokenheid.

Ontmoetingsdag studenten

Op 18 december is de jaarlijkse ontmoetingsdag voor theologiestudenten gehouden in Nijkerk. Het thema van de studiedag was 'Gereformeerde theologie en eigentijdse religiositeit'. Na de opening sprak prof. dr. F.G. Immink over de hedendaagse openheid voor religie en geloof en hoe deze kan

worden gewaardeerd, kritisch bekeken en verbonden met een gereformeerd perspectief op Schrift en geloof. Ds. M.K. de Wilde uit Nunspeet verzorgde een tweede lezing, waarin hij het werk van John Mark Comer, een populaire christelijke schrijver, besprak. Beide sprekers hebben daarna deelgenomen aan een forumbespreking met de studenten. Hervormde studenten van verschillende theologische faculteiten en van de opleiding theologie aan de Christelijke Hogeschool Ede waren hiervoor uitgenodigd.

Colleges homiletiek

De Gereformeerde Bond organiseert colleges homiletiek voor masterstudenten. Op 13 en 27 november vonden in Nijkerk de eerste collegeavonden van dit seizoen plaats, met dertien studenten, waaronder enkele premasterstudenten. Prof. dr. H. van den Belt sprak op 13 november over 'Emoties in de prediking vanuit de Psalmen', aansluitend bij zijn nieuwe Artios-deeltje *Diep geraakt*. Op 27 november kwam een elftal studenten bij elkaar. De lector deze avond, dr. P. Veerman, gaf zijn homiletiekcollege de titel 'De bediening van de verzoening' mee.

Theologische studentenvereniging

Op 3 oktober vond een gesprek plaats met het bestuur van theologische studentenvereniging Voetius. Er was veel waardering voor de colleges homiletiek van de GB en het keuzevak 'Preken voor gevorderden' aan de PThU. De positie van Voetius op de PThU, de samenwerking met andere verenigingen en het werven van leden kwamen aan bod. Dit jaar zijn drie nieuwe masterstudenten toegetreten.

Gesprekken met studenten

W.H.C. Loedeman en ds. J.C. Schuurman voerden de gesprekken met de studenten theologie die vanuit het Studiefonds worden ondersteund.

C.S.F.R.

Tijdens het kerkoverleg op 13 november tussen C.S.F.R., Christelijke Gereformeerde Kerken (CGK), Hersteld Hervormde Kerk (HHK) en de Gereformeerde Bond werd teruggeblikt op eerdere samenwerking, de betrokkenheid van studenten bij kerken en jeugdwerk, en de behoefte aan meer zicht op sprekers en thematische ondersteuning. De kerken gaven updates over hun eigen ontwikkelingen en uitdagingen, waaronder studentenpastoraat, communicatie en veranderende structuren. Er werd gesproken over mogelijkheden voor gezamenlijke promotie, studiedagen en betere afstemming rond studenten. Het overleg eindigde met afspraken voor vervolg en herhaling van enquêtes.

W.H.C. Loedeman

Ds. P. Nobel

Toerusting en bemoediging

14. Commissie Toerusting

De Commissie Toerusting richt zich op het ondersteunen van ambtsdragers en gemeenteleden om de gemeente te versterken en het geloof te verdiepen. Ze publiceert jaarlijks drie themabrochures bij *De Waarheidsvriend* en organiseert jaarlijks een studiedag. Op de website van de Gereformeerde Bond is informatie beschikbaar over pastoraat, prediking, gemeenteopbouw, kerk, geloofsleer, en jongeren in de kerk. De leden zijn ds. P. Nobel, ds. A.P. Pors, ds. M. van de Ruitenbeek, ds. B.J.W. Ouwehand, drs. A.W. van Vugt, H. Gijsbertsen-Voortman, R.H. Molenaar en dr. R.W. de Koeijer.

15. Ambtsdragers en kerkelijk werkers

Ambtsdragersontmoetingen

Op de dinsdagen 2 en 9 september vonden in twaalf regio's verspreid over het land ambtsdragersontmoetingen plaats. Deze bijeenkomsten stonden in het teken van het jaarthema 'Kerk. Thuis bij God'. Tijdens de avonden werd niet alleen geluisterd naar inleidingen, maar was er ook volop ruimte voor onderling gesprek en ontmoeting. Steeds kwam naar voren dat de liefde voor de kerk niet voortkomt uit menselijke betrokkenheid alleen, maar geworteld is in Gods liefde, die zichtbaar wordt in Christus. De sprekers op deze avonden waren: ds. J.J. ten Brinke, ds. J.W. Verboom, dr. P. Veerman, P.J. Vergunst, ds. W.J. Westland en ds. M.K. de Wilde.

Tour 'Dominee-ontmoet-dominee'

In het afgelopen jaar hebben er verschillende bijeenkomsten plaatsgevonden in het kader van de tour 'Dominee-ontmoet-dominee'. Het doel van deze samenkomsten met predikanten in het land is: ontmoeting, bemoediging, opscherping, toerusting. Er is gekozen voor thema's die dicht op het hart zitten, in een sfeer van vertrouwelijkheid. Onder andere op 8 mei kwam een groep predikanten samen in Putten en op 15 mei in Nieuwer ter Aa.

Predikantenberaad noordelijke provincies

Op 18 november kwam een groep van vijftien betrokkenen bijeen voor studie en ontmoeting. Dr. H. Wilschut verzorgde een lezing over de kenbaarheid van God, waarin hij benadrukte dat geloofstwijfel pastoraal serieus moet worden genomen en dat getuigenis vooral bestaat uit het doorgeven van Gods openbaring. Dankbaar werd melding gemaakt van nieuwe belijdeniscatechisanten zonder kerkelijke achtergrond, maar ook werd er kritisch gereageerd op de positie van hbo-theologen.

Preekkringen

Onder verantwoordelijkheid van het hoofdbestuur komen zes preekkringen regelmatig bijeen om met elkaar te reflecteren op verschillende aspecten van

de prediking. Jaarlijks vindt een evaluatie plaats met de mentoren en het dagelijks bestuur, waarin de voortgang en ervaringen worden besproken. De preekkringen zijn actief in de volgende regio's:

- Noord-Nederland – mentor: ds. H.C. Marchand
- Noordeloos – ds. L. Schaafsma
- Nieuwerkerk aan den IJssel – prof. dr. F.G. Immink
- Noord-Holland – ds. J.P. Ouwehand
- Zuidwest-Nederland – ds. F. Hoek
- Gelderland/Overijssel – na het overlijden van ds. P.J. den Admirant is ds. A. Visser bereid gevonden om als mentor aan deze kring verbonden te worden

De preekkringen vormen een waardevolle plaats voor onderlinge uitwisseling, toerusting en verdieping van de prediking binnen de gemeenten.

Predikanten in eerste gemeente

Predikanten die in hun eerste gemeente dienen, worden bezocht door de voorzitter, samen met R.H. Molenaar of, indien nodig, met andere leden van het hoofdbestuur of de studiesecretaris.

Tijdens deze bezoeken worden verschillende onderwerpen besproken, zoals over het horen van Gods roepstem, over de prediking, over taken in de gemeente, over de identiteit van de gemeente en ook over moeizame tijden in de gemeente.

Zorg voor predikanten

In de afgelopen jaren zochten veel predikanten P.J. Vergunst op als vertrouweling; deze rol werd door hen als zeer waardevol ervaren. Om deze zorg continu voort te zetten, heeft het bestuur ds. J. Muller en ds. P. Nobel aangesteld als pastorale bestuursleden. Predikanten die behoefte hebben aan een luisterend oor kunnen, indien gewenst, contact met hen opnemen.

Emeritus predikanten

Op 16 oktober vond in Veenendaal de najaarsbijeenkomst van emeritus predikanten, predikantsvrouwen en -weduwen van de Gereformeerde Bond plaats. Ds. B. Coster, voormalig medewerker van de Spaanse Evangelische Zending, sprak over de geschiedenis van het christendom in Spanje en zijn dertigjarige werk daar. De bijeenkomst werd geopend door ds. J. Nap (voorzitter). De andere bestuursleden zijn: A. Altena-Blommers (penningmeester) en ds. A. Baas (secretaris).

16. Studiedagen

Studiedagen Woudenberg

Het hoofdbestuur van de Gereformeerde Bond heeft op 19 november 2025 een studiedag georganiseerd over 'Ons gezin en Gods gemeente', waarin de rol van het gezin in de opbouw van de gemeente centraal stond. Na de opening door ds. P. Nobel hebben ds.

B.J.W. Ouweland en L. Vergunst-van Eck respectievelijk lezingen verzorgd over de Bijbelse verhouding tussen gezin en gemeente en over hoe gezinnen en alleengaanden door de gemeente worden gevoed. Deelnemers konden drie van vijf workshops volgen over de thema's geloofsofvoeding, gastvrijheid, pastoraat, huisgodsdienst en generaties in de gemeente. De dag bood inspiratie en praktische toerusting voor gezinnen en gemeenten.

Externe contacten

17. Organisaties binnen de Protestantse Kerk

Zusterbonden

In 2025 stonden de Zevenbondenoverleggen in het teken van samenwerking, ontwikkeling en missionaire inzet. Tijdens het overleg van 26 maart werden onder meer de voortgang van het Huis van Zending van IZB en GZB besproken, evenals wisselingen in leidinggevende functies, jaarthema's en toerustingsactiviteiten van de verschillende bonden. Er werd teruggeblikt op succesvolle evenementen zoals de Kerstconferentie en het Scholierenweekend van de HGJB, en er was aandacht voor publicaties, Bijbelstudies, bestuurlijke wijzigingen en de voorbereiding van jubileumvieringen en conferenties. Belangrijk in deze gesprekken waren ook missionaire betrokkenheid, gebed, onderwijs en de rol van de Heilige Geest in het werk van de organisaties. Tijdens het overleg van 26 november kwamen vergelijkbare thema's opnieuw aan bod. De bonden bespraken de voortgang van bestuurlijke wisselingen, jaarthema's en toerustingsactiviteiten, de resultaten van het IZB-onderzoek onder twintigers over geloofsontwikkeling, lopende verhuizingen en samenwerkingsprojecten zoals het Huis van Zending, jubileumvieringen en zendingsuitzendingen, Bijbelleesonderzoek en scholingen. Ook de Vrouw tot Vrouw-dag werd geëvalueerd en er stonden uitdagingen rond Psalmberijming, onderwijs en jongerenbetrokkenheid centraal.

18. Andere kerken en organisaties

Raad van Kerken in Nederland

Op 14 juni organiseerde de Raad van Kerken in Nederland in de Sint-Jan in Gouda een viering ter gelegenheid van 1700 jaar Geloofsbelijdenis van Nicea. De dienst werd bijgewoond door vertegenwoordigers uit diverse kerken en de voorzitter vertegenwoordigde de Gereformeerde Bond. Er waren vier korte preken, gebeden en gezamenlijke zang van de geloofsbelijdenis, met muzikale begeleiding door een blazersensemble van het Leger des Heils.

Breed Beraad

Op 15 september woonde P.J. Vergunst in Woerden de jaarlijkse vergadering van het Breed Beraad Protestantse Kerken bij, waar gezamenlijke kerken spreken over hun roeping naar de overheid.

Besproken werden actuele seculiere ontwikkelingen en het wetsvoorstel over strafbaarstelling van conversiebehandelingen. Ook is een strategische agenda besproken voor thema's als vrijheid van onderwijs, medisch-ethische kwesties, huwelijk, antisemitisme en intimidatie.

COGG

Het Contact Orgaan Gereformeerde Gezindte (COGG) wil zich niet neerleggen bij de kerkelijke verdeeldheid. Vertegenwoordigers van kerken met een gereformeerde achtergrond herkennen elkaar in de visie op de Schrift en in de gereformeerde belijdenis. De Gereformeerde Bond wordt binnen het COGG-bestuur vertegenwoordigd door ds. J.W. van Bart, ds. M. Krooneman, ds. J. Muller (voorzitter) en ds. A.L. van Zwet.

Centrum voor Israëlstudies

De Gereformeerde Bond participeert in het lectoraat 'Het Joodse karakter van het Nieuwe Testament en de Joods-christelijke ontmoeting' aan de Christelijke Hogeschool Ede (CHE) dat op 1 januari 2025 gezamenlijk is gestart met het Centrum voor Israëlstudies (CIS). Op 13 juni vond de installatie plaats, waarbij lector dr. M. Rotman zijn onderzoekopdracht toelichtte. In de eerste helft van het jaar werd gewerkt aan de vertaling van de onderzoekopdracht naar concrete projecten, vooral binnen de onderzoekslijn rond nieuwtestamentische uitleg. In de tweede helft van 2025 werd binnen de CHE een learning community ingericht waarin studenten bachelor-onderzoek uitvoeren in samenwerking met het werkveld. Daarnaast zijn de eerste voorbereidingen getroffen voor onderzoek naar beeldvorming van Joden in kinderbijbels. De kennisgroep bestaat uit dr. M.C. Mulder, G. de Korte, dr. M.J. Paul en dr. E. van de Poll.

Bijbels Beraad M/V

Op 11 september hebben ds. J.J. ten Brinke, dr. R.W. de Koeijer en ds. M.K. de Wilde gesproken met een delegatie van Bijbels Beraad M/V, waarbij wederzijds een gedeeld urgentiebesef werd uitgesproken over ontwikkelingen in samenleving en kerk, terwijl de Gereformeerde Bond tegelijkertijd aangaf terughoudendheid te willen betrachten vanwege diversiteit en pastorale gevoeligheid.

Deputaten Eenheid Gereformeerde Belijders

Op 21 mei vond een ontmoeting plaats tussen een delegatie van de Gereformeerde Bond en de deputaten Eenheid Gereformeerde Belijders van de CGK. Deze gesprekken hebben onder meer als doel te stimuleren dat hervormde gemeenten en christelijke gereformeerde kerken zo veel mogelijk samenwerken. Tijdens deze bijeenkomsten is gesproken over de kerkelijke actualiteit.

Ds. J.J. ten Brinke

19. Buitenland

Israël

Op 26 juni ontving de Israëlische ambassadeur in Nederland, Modi Ephraim, een delegatie van vertegenwoordigers uit verschillende kerken. Namens de Gereformeerde Bond was P.J. Vergunst aanwezig. Ook leden van de Protestantse Raad voor Kerk en Israël, deputaten Israël van de CGK, HHK en Gereformeerde Gemeenten (GG) namen deel aan het gesprek. Ambassadeur Ephraim informeerde de aanwezigen persoonlijk over de actuele situatie in het Midden-Oosten.

Oost-Europa

Namens de Gereformeerde Bond participeren ds. J.C. Breugem, P.J. Vergunst (tot 1 okt.) en dr. R.W. de Koeijer (vanaf 1 okt.) in de commissie Mátraháza. Deze naam verwijst naar een conferentiecentrum in Hongarije. De commissie, waarin ook stichting Hulp Oost-Europa (HOE) deelneemt, organiseert conferenties en ontmoetingen tussen Nederlandse en Hongaarse predikanten. Van 13 tot en met 18 juni vond in Boedapest en Mátraháza opnieuw een conferentie plaats tussen Hongaarse en Nederlandse predikanten, inmiddels de zevende ontmoeting in Hongarije. Vanuit Nederland namen veertien predikanten deel, samen met vertegenwoordigers van de Gereformeerde Bond en Stichting Hulp Oost-Europa.

Het centrale thema was 'Volharding', dat zowel in lezingen als in de erediensten op zondag centraal stond. Acht Nederlandse predikanten preekten in Hongaarse gemeenten, waarbij het verblijf in de pastorieën als bijzonder waardevol werd ervaren. Tijdens de conferentie spraken verschillende Nederlandse en Hongaarse sprekers over volharding in kerk, jeugdwerk en christelijk onderwijs. Naast inhoudelijke sessies waren er bezoeken aan een middelbare school in Szentendre, het jeugdwerk en culturele locaties.

Frankrijk

Het hoofdbestuur toont betrokkenheid bij enkele waardevolle initiatieven in Frankrijk:

1. Theologische faculteit Jean Calvin in Aix-en-Provence: deze faculteit vormt kerkelijk werkers en voorgangers theologisch, geestelijk en praktisch op grond van de Bijbel, in de calvinistische traditie.
Met dankbaarheid laat men ons weten dat voor dit academisch jaar 130 studenten zijn ingeschreven voor een opleiding en dat 60 studenten 'à la carte' studeren.
2. Platform Frans Beraad: dit informele platform brengt organisaties en personen samen die werkzaam zijn ten dienste van de kerk in Frankrijk of in Franstalige delen van de wereld.

20. Christelijk onderwijs

Bestuurdersoverleg Voortgezet Onderwijs en kerken

Op 16 mei vond bij Driestar educatief in Gouda het jaarlijkse Bestuurdersoverleg Voortgezet Onderwijs en kerken plaats. Vanuit het voortgezet onderwijs waren bestuurders aanwezig van het Calvin College, Driestar/Wartburg College, Driestar educatief, Gomarusscholengemeenschap, Jacobus Fruytierscholengemeenschap, Pieter Zandt scholengemeenschap en de VGS. Namens de kerken waren vertegenwoordigers aanwezig van de Christelijke Gereformeerde Kerken, Gereformeerde Gemeenten, Hersteld Hervormde Kerk, Oud Gereformeerde Gemeenten en de Protestantse Kerk in Nederland (GB). Tijdens het overleg is gesproken over de samenwerking tussen het voortgezet onderwijs en de kerken en hoe het overleg meer inhoudelijke diepgang en concrete opbrengsten kan krijgen, zodat het beter aansluit bij de behoeften van zowel scholen als kerken.

Driestar educatief

Op 12 november overlegden een afvaardiging van het bestuur en Driestar educatief over artikel 23, identiteitsontwikkeling, en trends onder jongeren. Er is gesproken over samenwerking, docentvorming, cursussen en promovendustrajecten, dalende studentenaantallen van studenten die behoren tot de Protestantse Kerk, en publiciteit via *De Waarheidsvriend*.

CHE

De Gereformeerde Bond wil zich inzetten om specifieke toerusting aan te bieden aan de pastor en waar mogelijk studenten stimuleren om door te groeien naar het academisch predikantschap. De CHE spreekt uit dat zij in de toekomst graag gebruikmaakt van de expertise van de Gereformeerde Bond bij de ontwikkeling van een curriculum voor de studie theologie (bachelor 'pastor'). Door de personeelwisselingen bij de Gereformeerde Bond heeft er tijdens de verslagperiode geen ontmoeting plaatsgevonden met vertegenwoordigers van de CHE. Wel is er afgestemd het periodieke overleg voort te zetten. Hierbij zijn namens de CHE ds. A. Stijf en H.M. Oevermans aanwezig en sluiten dr. R.W. de Koeijer, dr. P. Veerman en R.H. Molenaar namens de GB aan.

Vereniging Gereformeerd Schoolonderwijs

Op 31 maart vond in Woerden een bijeenkomst plaats waarbij vertegenwoordigers van kerken en onderwijsorganisaties samenkwamen om gezamenlijke uitdagingen rond onderwijs en overheid, zoals secularisering en wetgeving, te bespreken, met nadruk op samenwerking, kennisdeling en zowel juridische als relationele lobbyactiviteiten.

Ds. J.C. Breugem

21. Zorg

Eleos

Op 13 november bezocht ds. P. Nobel het overleg tussen de Raad van overleg kerken en Eleos. De aanwezigen werden geïnformeerd over ontwikkelingen in de jeugdzorg. Burgerlijke gemeenten laten regionaliteit prevaleren boven identiteit. Dat betekent dat er geen keuzevrijheid meer is en geen automatisch recht meer op identiteitsgebonden zorg. Ook wordt er door Eleos een boost gegeven aan de fondsenwerving bij plaatselijke diaconieën.

Platform Cultuur voor het leven/Lindeboom Instituut

In dit platform worden gezamenlijk medisch-ethische vragen doordacht door de TUU, CHE, RMU, Schreeuw om Leven, Eleos en Lelie Zorg en Prolife Zorgverzekeraars. Ds. N.A. Donselaar en ds. J.W. Verboom participeren gedurende drie jaar in dit platform.

Personalia

22. Overleden

Wij vermelden de namen van predikanten die dit jaar overleden zijn. Wij danken de Heere voor de gaven waarmee Hij deze dienstknechten sierde.

- ds. Cil Evers, 84 jaar;
- dr. Willem Verboom, 83 jaar;
- ds. Cornelis van Ginkel, 88 jaar;
- ds. Jan Willemsen, 82 jaar;
- dr. Wulfert de Greef, 85 jaar;
- ds. Willem Pieter van der Aa, 59 jaar;
- ds. Eliza Marius Bakker, 87 jaar;
- ds. Arend Beens, 78 jaar;
- ds. Teunis Poot, 99 jaar;
- ds. Leonard Willem Smelt, 71 jaar;
- ds. Pieter Johannes den Admirant, 70 jaar;
- ds. Willem Jan Gorissen, 87 jaar.

23. Met emeritaat

Onderstaande predikanten gingen in 2025 met emeritaat. Verschillende predikanten zijn al genoemd in het vorige jaarverslag. Wij bidden om Gods zegen over hun gezondheid en kracht, zodat zij zich ook in deze nieuwe fase voor de kerk van Christus mogen blijven inzetten. We noemen de predikanten, met vermelding van de laatste gemeente waar zij hebben gediend:

- ds. J. Muller, Bleskensgraaf;
- ds. G.J. Mink, Sliedrecht;
- ds. E. Mijnheer, Oene;
- ds. B.A. Belder, Brakel;
- ds. M. van Kooten, Elspeet.

24. Nieuwe lichten

Aan de eerdergenoemde lijst van proponenten kunnen dit jaar de volgende broeders worden toegevoegd. Zij hebben een beroep ontvangen en aangenomen en zijn bevestigd in het ambt van predikant,

of hopen dit in 2026 te worden. Wij bidden om Gods zegen over hun arbeid en inzet, opdat zij trouw en vruchtbaar mogen dienen in de gemeenten die aan hen zijn toevertrouwd.

- prop. J.W. Sterrenburg, Sluipwijk;
- prop. A. van Ekeveld, Noorden;
- prop. S. van den Berg, Hardinxveld-Giessendam;
- prop. J.P. Bredenhoff, Urk;
- prop. T.P. van Vianen, Nederlangbroek;
- prop. C. de Gelder, Besoyen/Waalwijk;
- prop. N. van den Top, Vriezenveen.

25. Afsluiting

Het al eerder benoemde jaarthema voor 2025, 'Kerk. Thuis bij God', heeft ons het afgelopen jaar steeds opnieuw bepaald bij de kern van ons werk. In een tijd van veranderingen, wisselingen in het team en praktische uitdagingen, herinnert dit thema ons eraan waar onze uiteindelijke rust en richting vandaan komen. Thuis zijn bij God betekent dat we leven vanuit Zijn genade, en dat we ons werk niet bouwen op eigen kracht, maar op de vaste grond van Zijn trouw. Het herinnert ons eraan dat de kerk geen project van mensen is, maar een huis dat God Zelf bouwt. Dat geeft rust, maar ook verantwoordelijkheid: om zorgvuldig te werken, om elkaar vast te houden, en om te blijven zoeken naar wat de gemeente van Christus nodig heeft. Met dankbaarheid kijken we terug op wat ons gegeven is, en met vertrouwen zien we uit naar wat komt. ■

A. Zwerus
uit *Emst* is secretaris
van het hoofdbestuur
van de Gereformeerde
Bond.

Financieel verslag over 2025

Via de samengevatte jaarrekening die hieronder zal worden toegelicht, doen we verslag over het boekjaar 2025 van de vereniging. We sloten dit verenigingsjaar af met een positief resultaat van € 564.000,-. Dit positieve eindresultaat wordt vooral veroorzaakt doordat het vermogen van de in 2024 opgeheven Stichting Steunfonds Predikantsgezinnen aan de Gereformeerde Bond is overgedragen. Er is een beoordelingsverklaring afgegeven door WITH Accountants.

Tekst: L.P. de Wit

Jaaroverzicht

De Gereformeerde Bond kent drie fondsen die bestemd zijn voor de doelstellingen van de vereniging.

Steunfonds

Via het Steunfonds ondersteunen we financieel waar nodig gemeenten om bijvoorbeeld een predikant te beroepen. Diverse gemeenten zijn het afgelopen jaar weer ondersteund. De uitgaven vanuit dit fonds waren in 2025 fors lager dan het voorgaande jaar. Dit

wordt veroorzaakt doordat er minder uitkeringen aan gemeenten zijn geweest en doordat een aantal reserveringen is vrijgevallen. Daarnaast waren de uitgaven in 2024 hoger dan het gemiddelde, waardoor het verschil tussen 2024 en 2025 ook weer groter is. We mogen dankbaar zien dat er ook in 2025 weer ruimhartig voor het Steunfonds is gedoneerd.

Studiefonds

Met het Studiefonds ondersteunen we studenten door middel van studietoelagen (bijvoorbeeld bij late roeping) en bijdragen ten behoeve van opbouw van hun bibliotheek (HOB), promoties en doctoraalstudies. Daarnaast financieren we vanuit dit fonds studiedagen, de studieweek en verzorgden we colleges homiletiek. In 2025 hebben we wederom een fondswervingsactie gehouden, waardoor we net als in 2024 veel middelen voor dit fonds binnenkregen.

Leerstoelfonds

Vanuit het Leerstoelfonds worden onze hoogleraar Moehn en universitair docent dr. P. Veerman gefinancierd. Moehn was in 2025 voor 0,4 fte aangesteld aan de PThU als bijzonder hoogleraar vanwege de Gereformeerde Bond. Vanaf 2026 is hij fulltime aangesteld als hoogleraar aan de PThU, waarvan de GB 50% zal financieren. Veerman is voor 0,5 fte aangesteld aan de VU, waarvan 80% wordt gefinancierd door de GB. Binnen het Leerstoelfonds worden ook de middelen die voor het Cornelis Graafland Centrum zijn bedoeld gereserveerd. Door diverse giften en toezeggingen zijn er ook promovendi aangesteld binnen het kader van het Cornelis Graafland Centrum. De baten zijn lager dan voorgaande jaren, omdat we in 2025 hebben besloten om in plaats van voor het Leerstoelfonds een inzamelactie te houden voor het Studiefonds.

Waarheidsvriend

De Waarheidsvriend is de wekelijkse uitgave van de GB. De baten van *De Waarheidsvriend* zijn in 2025 vrijwel stabiel gebleven ten opzichte van 2024. De huidige abonnementsprijs is € 53,- per jaar. De lasten zijn in 2025 hoger geweest. Dit wordt onder andere veroorzaakt doordat we tijdelijk extra personeelslasten hadden door de wisselingen op de hoofdredactie en de tijdelijke inhuur die nodig was om de continuïteit van *De Waarheidsvriend* te waarborgen.

Overig

Over het algemeen zien we met dankbaarheid dat de baten van de vereniging het afgelopen jaar stabiel zijn gebleven. Het positieve eindresultaat wordt vooral

BEOORDELINGSVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

Aan: het bestuur van de Gereformeerde Bond tot verbreiding en verdediging van de Waarheid in de Protestantse Kerk in Nederland

Ons oordeel

De samengevatte jaarrekening 2025 van de Gereformeerde Bond tot Verbreiding en verdediging van de Waarheid in de Protestantse Kerk in Nederland (hierna: Gereformeerde Bond) te Utrecht is ontleend aan de beoordeelde jaarrekening 2025 van de Gereformeerde Bond.

Naar ons oordeel is de samengevatte jaarrekening in alle van materieel belang zijnde aspecten consistent met de beoordeelde jaarrekening 2025 van de Gereformeerde Bond.

Samengevatte jaarrekening

De samengevatte jaarrekening bevat niet alle toelichtingen die zijn vereist op basis van in Nederland algemeen aanvaarde verslaggevingsregels. Het kennisnemen van de samengevatte jaarrekening en onze verklaring daarbij kan derhalve niet in plaats treden van het kennisnemen van de beoordeelde jaarrekening van de Gereformeerde Bond en onze beoordelingsverklaring daarbij.

De beoordeelde jaarrekening en onze beoordelingsverklaring daarbij

Wij hebben een goedkeurend oordeel verstrekt bij de beoordeelde jaarrekening 2025 van de Gereformeerde Bond in onze beoordelingsverklaring van 6 mei 2026.

Verantwoordelijkheden van het bestuur voor de samengevatte jaarrekening

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de samengevatte jaarrekening op basis van haar grondslagen.

Onze verantwoordelijkheden

Onze verantwoordelijkheid is het geven van een oordeel of de samengevatte jaarrekening in alle van materieel belang zijnde aspecten consistent is met de beoordeelde jaarrekening op basis van onze werkzaamheden uitgevoerd in overeenstemming met Nederlands recht, waaronder de Nederlandse Standaard 810 'Opdrachten om te rapporteren betreffende samengevatte financiële overzichten'.

Was getekend te Sliedrecht, 6 mei 2026.

WITH Accountants B.V.
P. Alblas RA

veroorzaakt doordat het vermogen van de Stichting Steunfonds Predikantsgezinnen aan de GB is overgedragen. Daarnaast zien we ook dat er ruimhartig wordt gedoneerd en dat er bij het opstellen van testamenten aan de GB wordt gedacht.

De personeelskosten zijn in 2025 hoger dan in 2024. Dit wordt veroorzaakt door personele wisselingen en door een uitbreiding van het aantal medewerkers.

Balans

De vereniging beschikte op de peildatum 31 december 2025 over een vermogen van circa € 4,9 miljoen. Dit is verdeeld over verschillende reserves en fondsen. Ongeveer 65% van het vermogen is momenteel belegd. Van Lanschot Kempen is onze vermogensbeheerder. Doordat we de actuele waarde van de portefeuille jaarlijks in de jaarrekening rapporteren, ontstaan er soms grote fluctuaties. In 2025 rapporteren

we een waardeinstijging van € 131.000,-. Dit is een waardeinstijging van € 126.000,- van de beleggingsportefeuille plus circa € 5.000,- aan rentebaten op de spaarrekeningen. We zien tegelijkertijd in 2026 dat de onzekerheden in de wereld toenemen. Dit heeft ook effecten op de beleggingsportefeuille. Hierdoor is het goed mogelijk dat er over het verslagjaar 2026 weer een verlies zal ontstaan. Beleggen doen we echter voor de lange termijn. De beleggingsdoelstellingen zijn erop gericht het vermogen op de lange termijn waardevast te houden.

Ten slotte...

Als de HEERE het huis niet bouwt, tevergeefs zwoegen zijn bouwers eraan. Al onze voornemens voor 2026 staan onder het voorbehoud uit Jakobus 4:13-16.

In het vertrouwen u naar behoren te hebben geïnformeerd en tot nadere toelichting altijd bereid. ■

L.P. de Wit
uit Bergambacht is
penningmeester van
het hoofdbestuur van
de Gereformeerde
Bond.

Balans per 31 december 2025

ACTIVA	31-12-2025		31-12-2024	
	€	€	€	€
Vaste activa				
Immateriële activa	32.833		36.938	
		32.833		36.938
Materiële vaste activa	35.640		30.433	
		35.640		30.433
Vlottende activa				
Vorraden	2.271		1.183	
Vorderingen	87.683		64.631	
Effecten	3.279.261		2.605.364	
Liquide middelen	1.513.852		1.714.707	
		4.883.067		4.385.885
		4.951.540		4.453.256
PASSIVA				
(na resultaatbestemming)				
Reserves en Fondsen				
Continuïteitsreserve	750.000		750.000	
Bestemmingsreserve projectenfonds	1.891.181		2.158.940	
Bestemmingsfonds steun gemeenten	1.281.845		475.884	
Bestemmingsfonds studiefonds	271.325		193.679	
Bestemmingsfonds leerstoelen	571.288		622.480	
		4.765.639		4.200.983
Langlopende schulden		48.043		95.916
Kortlopende schulden		137.858		156.357
		4.951.540		4.453.256

Exploitatie-overzicht 2025 / begroting 2026

Het vergelijk (in afgeronde bedragen) van het exploitatie-overzicht 2025 met 2024 en de begroting 2026 is als volgt:

	Begroting 2026	Begroting 2025	Werkelijk 2025	Werkelijk 2024	Vershil t.o.v. werkelijk 2024	Vershil t.o.v. begroting 2025
	€	€	€	€	€	€
Baten						
Steenfonds	50.000	60.000	43.000	53.000	-10.000	-17.000
Studiefonds	84.000	84.000	162.000	161.000	1.000	78.000
Leerstoelfonds	129.000	149.000	97.000	126.000	-29.000	-52.000
Waarheidsvriend	506.000	502.000	521.000	529.000	-8.000	19.000
Theologia Reformata	29.000	29.000	29.000	29.000	0	0
Subtotaal fondsen	798.000	824.000	852.000	898.000	-46.000	28.000
Contributies, giften	203.000	204.000	258.000	240.000	18.000	54.000
Publicaties en royalty's	5.000	5.000	6.000	4.000	2.000	1.000
Overige opbrengsten	23.000	19.000	27.000	20.000	7.000	8.000
Subtotaal algemene opbrengsten	231.000	228.000	291.000	264.000	27.000	63.000
Totaal	1.029.000	1.052.000	1.143.000	1.162.000	-19.000	91.000
Lasten						
Steenfonds	68.000	61.000	2.000	106.000	-104.000	-59.000
Studiefonds	59.000	39.000	77.000	91.000	-14.000	38.000
Leerstoelfonds	191.000	125.000	141.000	124.000	17.000	16.000
Waarheidsvriend	520.000	458.000	571.000	488.000	83.000	113.000
Theologia Reformata	29.000	29.000	27.000	28.000	-1.000	-2.000
Subtotaal fondsen	867.000	712.000	818.000	837.000	-19.000	106.000
Personeelskosten bureau	364.000	362.000	426.000	357.000	69.000	64.000
Huisvestingskosten	29.000	26.000	37.000	60.000	-23.000	11.000
Administratie- en beheerkosten	88.000	89.000	74.000	78.000	-4.000	-15.000
Ledenadministratie	15.000	15.000	22.000	19.000	3.000	7.000
Bestuurs- en representatiekosten	43.000	41.000	45.000	42.000	3.000	4.000
Vergaderingen / conferenties	64.000	58.000	57.000	52.000	5.000	-1.000
Bijdragen organisaties	7.000	7.000	9.000	13.000	-4.000	2.000
Overige kosten	17.000	16.000	17.000	10.000	7.000	1.000
Subtotaal algemene uitgaven	627.000	614.000	687.000	631.000	56.000	73.000
Totaal	1.494.000	1.326.000	1.505.000	1.468.000	37.000	179.000
Per saldo verenigingsactiviteiten	-465.000	-274.000	-362.000	-271.000	-56.000	-88.000
Financiële baten en lasten	91.000	91.000	131.000	275.000	-144.000	40.000
Inkomsten uit nalatenschappen	0	0	24.000	502.539	-478.539	24.000
Steenfonds Predikantsgezinnen	0	0	771.000	0	771.000	771.000
Resultaat	-374.000	-183.000	564.000	506.539	92.461	747.000